

Az előfizetési ára:

Egész évre 5 frt — kr.
Fél évre 2 „ 50
Negyed évre 1 „ 25

Községeknek, körjegyzőknek és néptanítóknak:

Egész évre 4 forint, félévre 2 forint.

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetheti

és egyes lapellátásokat venni lehet a

kiadóhivatalban, ENGEL Lajos, VALENTIN Karoly fia. BÖHM M., HOCHREIN J., WEIDINGER N. (Domján I.) üzletében és a fűdohánytűzsdében.

Hirdetések:

mindenkor árjegyzék szerint.

Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr. Nyilvántartás egy sor 10 kr.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu hetilap.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Király-utca 14-dik szám.

Kéziratok nem a latnak vissza.

Hirdetéseket elfogad:

Külföldön:

Bareck J. és társa Erfurtban, Haasenstein és Vogler, Steiner a. Hamburgban, Daube G. L., Knoll Ignac Frankfurtban, Opelik A., Schalek Henrik, Mosse Rudolf Bécs.

Magyarországban:

Eckstein Bernát Goldberger A. V. Lang Lipót, Schwarcz Gyula, Somogyi F. „Első magyar nemzetközi irodá”-ja Budapestben.

Kiadóhivatalunk és Janovszky H. király-utcai levél hírdetéseket felvételi irodája Pécsen.

Kéziratok

a szerkesztőségbe, Király-utca 14. szám küldendők.

Városi közgyűlés.

— November 28. —

A hétfői közgyűlés kisebb-nagyobb érdekességi tárgyai közül legkimagaslóbb a borvám k r a j c á r o k ügye. Pécs városában ugyanis régi időktől fogva szokásban volt, hogy a város területére behozott bor után bizonyos kis összeg fizetett a szegény iskolás gyermekek segélyezésére és pedig az 50-es évekig teljesen önkéntesen, egy a vámhivatalban kitett perselybe. Az 50-es években valamely hatósági intézkedés folytán melyről azonban most már senkinek tudomása nincs, valamint hogy a vám szedésére vonatkozó írott rendelet létezéséről sem tud senki semmit — a fizetés kötelezővé tételéről és pedig akónként 1 pengő krajcár, később 2, — a métermérték behozatala után pedig hektoliterenként 4 kr. erejéig.

Ezen kötelezettség ellen, mely épen a hosszu szokás folytán mintegy szentesített, senki kifogást nem tett, a borkereskedők egylete azonban körülbelül egy éve megindította ellene a mozgalmat, nem azért, mintha ama csekély vám terhes és a borkereskedelmet veszélyeztető lenne — mely állítás valóban nem érdeklődik meg, hogy komoly számba vétecsék — de mert eme vám szedésére írott szabályrendelet nem létezik és különösen mert értésükre jutott, hogy eme vámot egyes pécsi borkereskedők évek hosszu során át nem fizették meg, a nélkül, hogy ezért valami büntetésük lett volna s így megtörtént az az anomalia, hogy egyes borkereskedők nem csak dacolva a közszokással, nem csak megkárosították — és pedig tekintélyes összeggel — a jótékony alapot, nem csak jogtalan előnyökhöz jutottak kartársaik fölött, de nem akadt hatósági közeg, ki ellenük fellépett volna.

A borkereskedők egylete eleinte magán uton tett lépéseket ez ügyben a polgármesternél, mire a polgármester szintén magán uton a maga részéről kilitátsba helyezte a borvámnak felére leszállítását. Az egylet azonban azt mondta, hogy nem fizet s egy beadványban felszólította a polgármestert, hogy a borvámot szüntesse meg. A polgármester ez ügyben önállóan nem intézkedhetvén, az ügyet áttette a tanácsra, mely azt mondta, hogy annak tárgyalására csak a közgyűlés illetékes. Erre a borkereskedők egylete — a helyett, hogy a közgyűlés elé

járult volna — táviratilag a belügyminiszterhez fordult, ki is őket a városhoz utasította. Az egylet ez ügyben a miniszteriumhoz írásbeli beadványt is tévén, ez a város hatóságához fordult, a beadvány kiadott a pénzügyi bizottságnak, mely kimerítően okadatolt jelentésében igen helyesen reámutatván, hogy a kérdéses borvámot nem csak a borkereskedők fizetik s hogy az — már csekélységénél fogva is — a borkereskedést nem gátolhatja, mit borkereskedőinknek mindegyik nagyobb üzleti forgalma is bizonyít — a borvám fenntartását, annak szedhetésére jogalapot szabályrendelet készítését s az eddigi borvám-hátralékok haladéktalan beszedését indítványozta, mert különben a kérdéses jótékony alap nevezetes kárt szenvedne; de meg nem is írható, hogy a hatósági jogon bármely polgár érdeke szerint magát tullehesse. A közgyűlés egyhangulag ez értelemben határozott. A kérdéses szabályrendelet lapunk más helyén olvasható.

Nem kevésbé fontos a helypénzszedésre vonatkozó szabályrendelet tervezete, melyet a rendészeti bizottság elkészített s melyet a tanács jelentésével együtt alább egész terjedelmében közlünk. A tervezet a gazdasági bizottsághoz utasított tárgyalás és a jövő közgyűlés elé teendő jelentés végett.

A szegényház összes építési munkálataira Schlauch Imre építész adván be a legelőnyösebb ajánlatot, a szerződés vele megkötötték. Az engedély, melyet az egységárból Schlauch építész tett, 11 százalékos, vagyis 3,639 frtból 4030 frt 29 kr. Ez építésnél nagyfotosságú újítás is lép életbe; nevezetesen az építész utasított, hogy a kórházgondnoki irodában építési jegyzőkönyvet vezessen, melybe az ellenőrző bizottság tagjai észrevételeiket megörökíthessék. Az ellenőrző bizottság tagjai — Jilly Alajos elnökelete alatt — Fekete Mihály, Nendtvich Sándor, Czirják Ignác, Piacsek Gyula és Weidinger Ferenc.

A rendőrök és városi szolgák csizmáinak előállítására a legelőnyösebb ajánlat mellőzéseével a több biztosítékot nyújtó és jobb munkásnak ismert Greksa eszmadia ajánlata fogadtatott el. Czirják Ignác felszólalt a tárgynál, hogy az árverésnél a legelőnyösebb ajánlat fogadtassék el. Felszólalása helyes — elméletileg. A gyakorlat azonban a közgyűlésnek ad igazat.

Említendő még két elfogadott szabály-

rendelet. Az egyik a községi kötelékbe való felvételi díjat szabályozza; a másik, melyet már régebben egész terjedelmében ismertettünk, a phylloxera elleni védekezésre vonatkozik. A phylloxera elleni védekezés eddig 3104 frt 57 krba került; az ujonan rendelt szénkéneg értéke még 1329 frt 97 kr; így e célra az összes kiadás 4435 frt, melynek fedezhetésére a város pénztára felhatalmaztatik, hogy a törzstőkéből, melybe 9000 frt csak most térített vissza, 3000 frt igénybe vétethessék.

A Hertelendyné szül. Komáromy Franciska-féle katonai alapítványi összeg a törzstőkéből kifizetett határozatott.

A közgyűlés többi tárgyai jelentékelenek.

Az orvosi ugynevezett tudományról.*)

— Irta dr. Konrad. —

A jelen kor összes jelenségei arra mutatnak, hogy az emberi szellem ismét nagy dolgokra készül. A civilizált emberiség közt nagy a forrongás mindenütt, a politikai és társadalmi téren, a tudományokban és művészetekben. Az emberiség újabb és helyesebb nézeteket, eszméket és elméleteket iparkodik teremteni, újabb és jobb intézményeket alkotni, szóval az előhaladás és tökély elérésének célja lebeg szeme előtt. De sajnos, nagyon sokszor homokra építenek az emberek. Mi ennek az oka? A valódi előhaladáshoz mulhatatlanul egészséges fejlődés kívánatik; az egyes élő lények fejlődése pedig, még a növényeket sem véve ki, nem mindig szakadatlan és egyarányu, mert annak feltételei, a sarjadó és mozgó, a tápláló és élesztő erők okai és befolyásai nem mindig szabály- és rendszerben érvényesülnek. Ennélfogva változatos látunk az egyes szerves lények életszakaszában csendes, egészséges fejlődés látszólagos szünettel, majd látszólagos hátramaradással, viszont heves előhaladással, vagy tökéletes fölforgatással vagy összeomlással. Így van a népségeknél, így az egész emberiségnél.

A civilizált emberiség fejlődése nem volt szabályosan háborítatlan, egészséges; a nagy római birodalom hódító hadjáratainak korszaka és ennek rombadülése után következő népvándorlások által erőszakosan megszakított, látszólag ugyan siettetett, valóban pedig lassított, sőt elcsúszult.

A jelen cikk egy terjedelmesebb cikksorozatot kezdünk meg, mely bizonyára több körökben is feltűnést fog kelteni. A cikksorozat első közleményéből is látható, de különben is a szerző nem csinal belőle tükör, hogy ő az orvosi tudományok, az orvosok és különösen az állatorvosok nem a legnagyobb barátai. S hogy művét mégis közöljük, nem azért történik, mintha elveit vallanok, magunkévé tennők és érteke kezünk a tüzbe merünk tenni, de mert a szerző igen tekintélyes alapot foglalt el és maga is orvos, szívesen tehát szívesen hallgatnánk a meghallgatására, mire a lehetőséget megadva, azt hisszük, a szerzővel szemben csak kötelességet teljesítettünk. A szerk.

A „PÉCS” TÁRCAJA.

Képek az életből.

— Irta: BARTHA REZSŐNÉ. —

A „Pécs” eredeti tárcája. (Folytatás.)

Galamb Menyhért jegyző ur a kertben dinnyét kacsozott, rettenetesen izzadt a farsztó munka végzése közben, mert hat a fél literes tájéktípát és a három kiló súlyú, szerinte „komót”-nak nevezett sapkát itt se nélkülözhetette: ezek valának az ő tekintélyének szemmel látható jelei.

Azt minden ismerőse tudta, hogy ha a pipa szépen füstölget, az öregnek jó kedve van; ha gokatlanoként okádja a füstöt és sziporkát, akkor pusztuljon előle minden kéltábu teremtmény, mert ilyenkor rettenetes az öreg busulása

— Adj! Isten őcsése! — fogadja Péter köszöntését — hát sétifikáljatok? uye? Hej, de kedves ez a semmittevés a fiatal nemzedéknél!

— Nem az, jegyző úr, épen most is azért jöttem, hogy ha jegyző úr felügyelete alatt értékesíthetném időmet.

— Uhm, jól gondolta, mert lássa, az egész vidéken senki se tud olyan pompás dinnyét, rózsát, tulipánt és rezedát produkálni, mint én, hanem ehhez érteni kell ám és izzadni mellette; no de majd lassanként őcsém uram is belejön, igaz, hogy eddig sok kanna vizet el kell locsolni. Nem lesz az baj, ugye?

— Nem ugy értem én azt, uram; én se; eddig jegyző óhajtanék lenni. Iskolai bizonyítványomat ép ugy ismeri, mint magamat, ha tehát meg lenne velem elégedve . . .

— Megelégedve?! Nagy fát, igen nagy fát mozgató őcsém. Igaz, jlesen végzett; de hát tudja-e mi az az adó ügy? katoná-ügy, törzskönyv-vezetés, mar-

halevel írás? Nagy dolgok ezek, őcsém, nem tanulják ám ezeket az iskolába; érez-e magában elég erőt mindezek megtanulására?

— Talán majd Isten segítségével s jegyző ur szives utmutatásával sikerül elsajátítanom e rehez tudományokat.

— Hát még abba milyen soká jön bele az ember, hogy miként verje a bakter vaslejtébe a kidoblandó hirdetéseket; ez is valami, mert ha ez nem tudja értelmesen elmondani a mondókáját, rosszul értesül a közönség és az ki másnak baj, mint a jegyzőnek; hanem hát lassan-lassan majd minden megjön. — A fizetésre térve pedig hadd halljam, mit kér, jó ezt is előre tudni, mert találkoztam ám én olyan iskolából ahg kikerült emberkével, a ki teljes ellátást és tíz fit havi fizetést kért, pedig még semmit sem tudott azokból a fontos dolgokból, melyeket egy jegyzőnek tudni kell; mert nem elég ám a jó osztályzat arra, hogy az ember rendesen vezethessen egy jegyzőséget.

— No, e miatt velem nem lesz baja; én nem kérek semmit, megelégszem azzal, a mit jószántából ad.

— Az már más; hát tudja, őcsém, mivelhogy az öreg apja is jó emberem, a bizonyítványa is elég jó, adok teljes ellátást és a marhalevelek írásából befolyó jövedelmet, jó lesz?

— Nagyon jó. Mikor foglalhatom el helyemet?

— Akár meg ma.

Péter új állásában elhelyezkedve a legnagyobb szorgalommal s kitartással dolgozott reggeltől estig. Annyi volt ott a rendtelenség és elhanyagoltságból származott baj. Az írások egybe voltak halmozva évek óta a nélkül, hogy a rendeletek s kérelmek elintézve lettek volna.

— Nem jut az ember mindenre — szokta mondani a öreg úr — hagyja csak őcsém, hiszen ha azokat mind előszedi, sohasem ér bennök véget.

E megjegyzések azonban süket fülekre találtak, mert a fiatal segéd ur alig egy rövid év alatt annyira rendbe hozta n község ügyét, hogy azt a lakosok a legnagyobb örömmel s meglepéssel látva, arra kérték az öreg urat, mondjon le — tisztességes nyugdíj mellett — végleg állásáról és adja át Taby Péternek.

— Jaj, barátaim, ha csak annyiból állana az egész; de tudják-e azt, hogy ha én nem leszek a fiatal ember mellett, mint régi, tapasztalt öreg, maga nem lesz képes ennyi bajnak megfelelni? Én pedig nagyon nem szeretném a lelkekre venni, hogy az én visszavonulásom miatt az én szeretet községemet baj érje; ilyen fiatal ember nem lesz képes a rendet fenntartani, mikor én is alig bírom megbazolni a mind jobban elharapódzó istentelenségeket.

— Ne búsuljon azon jegyző uram — mondá neki a tanács elnöke — hiszen ezután is megkeresünk egy kis utbaigazításért.

— Ha annyira óhajtik és szeretik a fiatal embert, legyen hát nem bánom, mindíg kedvem szerint vezette a hivatalt, őcsém uram kedvéért hát ezt is megteszem.

Igy lett Taby Péter már húsz éves korában falujának jegyzője. Most még nagyobb buzgalommal kívánt hivatalának élni; sok dologban korlátozva volt mint segéd, most már teljes önállósággal működhetik.

Mikor új állását elfoglalta, jalen maga sem tudta, milyen sok bajjal kell megküzdnie, mennyi munka vár rá, de azért egész erejével hozzá fogott. Legelőször is, hogy a népet megmentse a biztosító ügynökök szivtelen zsarolásaitól, községi kölcsönös tűz- és jégbiztosító egyletet szervezett, községi magtárt állított, melybe elvitte mindenki gabonájának legnékülözhetőbb fölösleget; olvasó egyletet alakított s oda beszerelte a legjelesebb írók népszerű kiadásban megjelent munkáit, ott maga szoktatta s

buzditotta a népet az olvasás megszeretésére; szigoruan felügyelt arra, hogy a gyermekek az általa épített iskolát szorgalmasan látogassák, a nagyok pedig a templomba való járásban, vallásos és erényes életben való példát mutassanak. Mind ez sok testi és lelki fáradságba került, de Péter megálta helyét, lankadást nem ismerő buzgalommal ültetve az eperfa csemétéket a község határában, egykor szép jövedelemforrást remélve abból is a szorgalmas lakosság számára; a méhtenyésztésben is maga ment elő jó példával.

Mind e fáradságért nagyon is meglelt jutalmazva, mert az Isten megáldá legfőbb áldásával: boldog és kedves családi élettel. Neje: tek. Kádár Kálmán főszoigabíró úr leánya, minden tekintetben betöltte hivatását.

Az öreg Taby Dávid szemei mindig könybe lábadtak, mikor a szellős tornácra ülve végig nezett a falun, melynek jó karban tartott fehéi háza, szépen befásított utcái s gondozott utai mindig azt látszottak neki mondani: „Látod öreg, mennyi jót tehet egy ember, ha nem csak tudományra de jó szíve is van. . . ? És ha ennek az embernek csak jó szíve volna, de tudománya nem volna, vajon így volna-e ez mind, a mint most van?”

— Nem, nem, — felelt vissza az öreg a láthatatlan kérdezőnek. — És ez a fiú, a kit mindenki szeret, ma is ép oly engedelmes unokám, mint ez előtt 20 évvel volt; hát még az a kedves gyermek, az az anyagi nő, mennyire szeretnek engem. Bizonyára Kari Gábor úr, ha nem lett volna urrá, még durvább, még szeretetlenebb volna szüleibe, mint így lett. Ugy van, ugy — mondogatta magában s könnyel tett szemeivel nem látta, hogy a tornác másik végén Péter és neje egy parányi kis fiut tanít e szót kimondani: széppapa. (Vége köv.)

A hermetik ok a szerezésben, mert a szerezés meglátás, melyet összevissza, keverik az egész emberiség köré. Ennek hasznát még mindig csak a hermetik, bizonytalan, de annyi már határozottan be van bizonyítva, hogy az ottáll bizonyos betegségek, mint pl. Syphilis és Scrophulosis (görvély) befolyásolják az ember verébe.

A negyedik ok: az emberiség életmódja. Itt lehet mondani, minden lépése, minden mozzanata az embereknek helytelen és egészségtelen, így táplálkozása, lakása, ruházata, ágazata, foglalkozás módja, mind úgy van berendezve, hogy az ember legnagyobb elensége az ördög, nem kívánhatta, nem igazíthatta volna célszerűbben az ember vesztére.

Ötödik ok a gyógyászat. Ez már végképpen az ördög művelete, ez hozta dívatba a még mindig nagyban divó ugynevezett „Allopathiát.”

Az itt felsorolt öt rendbeli ok közül ép ez ötödiket, t. i. az „orvosi tudományt” akarjuk közelebb ismerhetés céljából bővebb vázlatunk tárgyává tenni; mert a civilizált emberiség kóros állapotát előidéző faktorok közül az orvosi tudományt jut az országnak, az első pontban felhozott kivételével. Ki kell tehát mondanunk, ha az allopathikus orvosok és azoknak rokoni és pártolói még úgy haragszanak is, habár távol legyen tőlünk minden személyeskedés, itt nem személyről, hanem az orvosi tudományról általánosan van szó) hogy az orvosi tudomány kezdetől fogva mindvégig az emberiség legnagyobb csapásának egyikét képezte és képezi még most is. Az orvosok ugyan mindig elhitették a közönséggel, hogy tudományuk mily magas fokon áll, de sajnos, majd meg fogjuk látni, mily „magas foku” ámitás ez.

Az új helypénzszedési tarifa

Említettük már, hogy a rendészeti bizottság egy új helypénzszedési tarifán dolgozott. A tervezet elkészült s a hétfői közgyűlés elé terjesztett. A tervezet teljes szövegében a következő:

A) Általános határozmányok.

1-ször. A helypénz a vásár-piacra, illetőleg a város belterületére adás-vevésre hozott cikkeket, illetve állatok után szedetik heti és országos vásárokon kívül naponként is, akár állva, járva, vagy ülve történjék az árusítás. Az eladási helyek kijelölése a városi tanács hatáskörébe tartozik.

Házalók t. i. olyanok, kik rendes házaló könyvvel ellátva vannak, csak akkor fizetnek helypénzt, ha árúikkal a vásáron kirakódnak.

A vásáron keresztül hozott transito cikkeket, illetve állatok után, ha azok nem árusítás végett hoztak, helypénz nem fizetendő.

Oly cikkeket után, melyek egyesek megrendelésére a vásárra hoztak, ezen díjak nem szedhetők azon esetben, ha az eladó által a megrendelés szabályszerűen kiállított megrendelő levéllel igazoltatik.

Ezen megrendelő levélben a megrendelő aláírásával a szállítandó tárgy határozott mennyisége, állapot, darab száma, beszállítás ideje világosan kitüntetendő. Itt megjelözzük, hogy ily igazolt megrendelésnél a a szekérré vagy kocsihoz fogott vonós állatok után országos vásár alkalmával helypénz szintén nem szedhető, ha csak a vásáron állást nem foglalnak.

Ezen megrendelő levél a díjzsedésre jogosított kívánalmára mindenkor felmutatandó. A ki ily megrendelő levelet előmutatni nem képes, az árszabályszerű díjat nyomban megfizetni tartozik.

2-or. Minthogy a négy országos vásár mindenkor egy hétig, két országos vásár két napig tart, az ezen vásárok idejére alatt az erre kijelölt vásár-tereken egy és ugyanazon személytől, ha egy és ugyanazon kiállítás egy piacon folyóvá megmaradt, az árszabályzat szerinti díjak csak egyszer szedhetők meg az esetben is, ha az illető helyét éjjel elhagyta és másnap ugyanazon vásár-állásnál más helyt elfoglal; ellenben a megjáró díjat fizetni tartozik.

3-or. Oly esetekben, midőn egy és ugyanazon eladó, többrendbeli oly cikkeket hoz eladásra, melyek nem tartoznak egy és ugyanazon díjazás alá, pl. élő állatokat vagy vadat és ezekkel együtt nyers terményeket és készítményeket is, az árszabály szerinti díjak az élő állattól és vad után darab szám szerint külön, a többi bármely néven nevezendő cikkeket után pedig szekér, kocsi, tartály vagy hely szerint szintén külön fizetendők meg.

4-er. A szedett helypénz minden egyes külön tételre nyugtatványul az ezen díjzsedésre jogosítottak által, a díjzsedés alkalmával azonnal oly cédulák szolgáltatandók ki, melyeken az árszabályzat főszámlája római számokkal és ezen felül az illető alszabályzati tétel és az e szerint járó összeg, úgy a kelet határozottan kitéve van.

Ezen cédulák a helypénzszedésre jogosítottak kívánalmára az eladó felek által előmutatandók s mind az, ki ekként az árszabályzat szerinti díjak megfizetését nem igazolhatja, a díjtételek szerinti összegeket azonnal megfizetni köteles.

A helypénzszedők a jogbírlók által kiállított, a rendőrkapitányi hivatal által látalmazott igazolványval ellátandók, ezen igazolvány az eladó kívánalmára felmutatandó.

Csak is ily igazolványval ellátott helypénzszedők jogosítottak fel arra, hogy az esetben, ha az eladó a megjáró helypénzt fizetni megtagadja, az eladótól a megjáró összegnek megfelelő zálogot vegyenek, mely azonban mindenkor még az nap a rendőrkapitányi hivatalnak bejelentendő; a díj lefizetések pedig azonnal visszaadandók.

5-ör. Ha az árszabályzatban meghatározott [m. tér-mértékek tört része előfordul, az esetben a fél [méter aluli terület számításba nem vétetik; a fél [méter vagy ennél nagyobb terület mindenkor egésznek számítandó. Magától értetődik, hogy legkevesebb egy [méter után fizetendő a megfelelő díj.

6-or. Az árszabályzat szerinti díjak fizetésére mindenki, legyen helybeli, vagy idegen — kötelezett.

Mégis neti vásár alkalmával a helybeli következő kezművesek, u. m.: eszmadriák, vargák, szűrszabók, magyar szabók, cipészek, tésűsök, szűcsök, bábosok, sapkások, kalaposok, kapakötők, bádgosok, patkóverők, szíjgyártók, tarisznyások, kosár-fonók, faekások, kötélverők, takácsok, szitakötők és szegkövások az árszabályzat szerinti díjak felet fizetik.

Az országos vásároknál, úgy a naponkénti esetleges árusításoknál azonban ezen kivétel fenn nem áll.

7-er. Az árszabályzatban megállapított díjösszegek ostromár értékben, a térmértékek [méterekben számítandók.

8-or. Az árszabályzat szerinti díjak fizetésének célzatos elkerülése a díjak kétszeresével, a helypénz-

szedési jog hasznabírlója által netán elkövetett szabálytalanságok pedig a rendőrkapitányi hivatal által esetenként 10 frtól 100 frtig terjedhető pénzbírsággal, büntetendők, mely utóbbi pénzbírság a szegény-alap javára esik.

B) A helypénz-díjak részletes árjegyzéke a következő.

1. osztály.

Ide tartoznak a kereskedői, ipar és házi iparcikkek, melyek élelemre nem szolgálnak, továbbá művészet. panorama, cirkus-tulajdonosok, színjátékok, hangversenyzők és a magyar színi előadások kivételével egyéb látványosságok.

Az ezen osztályban tartozóknál kivétel nélkül, az árusítás vagy előadás akár sátorban, földön, falon, bódékban, vagy vidékiek által kibérelt helyiségben történik, minden [méter után 8 kr.

Ha pedig hocsiról, fogat, szekérről vagy szánkóról történik az árusítás, tekintet nélkül a befogott állatokra, minden fogat után 20 kr fizetendő.

2. osztály.

Ide tartozik az élelmi cikk és nyers termény úgy bábos és hentes.

Ezek által helypénz fejében fizetendő:

a) szekéren, kocsin vagy szánkón való árusítás esetében általában 15 kr, tüzelőfa árusításnál azonban 6 krajcár.

b) Ha az árusítás pusztá kézből, kosár, zacskó, zsák vagy tartályból történik 5 kr.

c) Földön való árusításnál, vagy ha a tartókból a tárgy földre kirakatik, minden [méter után 3 kr, ha tartályban marad, nem fizet, de ha kirakatik, fizet. Itt megjelözzük, hogy a kocsi, szekér, tartály, zsák és kosár után újabb tétjű csak akkor szedhető, ha annak tartalma a mustrán kívül az árusításnál a földre kirakatik, ebből azonban a kocsi tartály, kosár vagy zsák után fizetett illeték levonandó.

Ha több kisebb tartály s. a. t. egy nagyobb elhelyeztetik és az árusítás ebből történik, csakis a nagy tartály után eső díj szedhető még az esetben is, ha ezen tartályokban különböző cikkeket volnának is. Ha azonban az árusítás akként eszközöltetik, hogy a kisebb tartályok a nagyobból kivételnek és külön helyeztetnek, minden egyes tartály után a díj külön szedhető.

Állatok után a díj külön darabonként fizetendő. Itt megjelözzük, hogy a vámon belül nemcsak a kocsi, szekér vagy szánkó után, hanem a gabonaméliek kivételével a szekeren, kocsin vagy szánkón elhelyezett tartály után is, ha abban csupán állat elhelyezve nincs, mely után amugy is darab szerint szedetik, a megjáró díj szedhető.

3. osztály.

Élő állatok és vadak után a helypénz darabonként jár meg és pedig: a) ökrök, bika, tehén, 16, öszvér, számar után 10 kr. b) Csikó, borjú és sertés után 6 kr. c) Kacsék, gidák, juhok, bárányok és malacok után 5 kr. d) Pulyka, lud, liba és házi-nyúl után 3 kr. e) Kakas tyúk, kácsa, csibe, galamb és gerlice után 2 kr. f) Vadak, u. m. szarvas, őz, vad-disznó után 20 kr. g) Nyul, fogoly, szalonka, vadlúd, vadréce és egyéb nagyobb szárnyas vad után 5 kr. h) fűrj, szárcsa, hurok és apróbb szárnyas vadért 1 kr.

Országos vásár alkalmára azonban a következő díjak szedhetők: u. m. a) 16 után darabonként 20 kr. b) bika, tehén, ökrök, öszvér, számar, rugott borjú, sertésekért 15 kr. d) szopós borjú, kecske, gida, juh, bárány és malacért 10 kr.

Ez a legkiterjedtebb módon közhírré teendő és a szomszédos megyéknek is elküldendő.

Pécsét, 1887. évi november hó 2-án és folytatólag november hó 12 én tartott rendőri szakülésből.

Lechner Gyula, kapitány.

E tervezet a város tanácsa a következő jelentés kíséretében terjeszté a közgyűlés elé:

Tekintetes Közgyűlés!

A helypénzszedési jog hasznabírlója jövő évi július hó 1-én lejárván, itt az idő arra, hogy a helypénzszedési tarifa még idejében megjavíttassék. A közrendészeti bizottság belátván azt, hogy minden rendőri ellenőrzés mellett is azért merült fel számos panasz a helypénzszedés ellen, mert a tarifa nem elég határozott, félremagyarázásokra ad alkalmat s a VI. tarifa-osztályzat s ezeknek több rendbeli alszabályzatai az áttekinthet. az ellenőrzést rendkívül megnehezítették s e mellett nem csekély baj az is, hogy a labrakapott házalat után való eladás folytán a helypénzszedési jog kijátszatik, mert míg azok a váltólt a piacra érnek jobbarra árúkat eladják, a nélkül, hogy a járó helypénzt megfizették volna, a mely visszaelének lehetőleg csak is akkor lesz eleje vehető, ha a tarifában kimondatik, hogy a helypénz nemcsak a vásárpiacon, hanem a város belterületére, adás-vevésre hozott cikkeket után jár. Úgy továbbá a jelenlegi tarifának nem csekély hibája az is, hogy a megrendelt ciki cikk csak is akkor voltak helypénzmentesek, ha a megrendelés szabályszerű szállítólevéllel igazoltatik; miután ily kereskedelmi szállítólevél leg többé pécsi megrendelő kiállításai nem volt képes s így folytonos visszasszágokra adott alkalmat. A közrendészeti bizottság tehát az új tarifában csak megrendelő levelet kíván, de ennek tartalmaznia annyira meghatározza, hogy mindenki tájékozhatja magát, a visszaeléseket lehetőleg kizárja s elejét veszi ama számos kellemetlenségnek, mely országos vásároknál alkalmával ily megrendelt tárgyakat behozó fogatokkal előfordult.

Ezen kívül a közrendészeti bizottság az új tarifából a tej helypénzmentességét, mely a jelenlegi tarifában azon szuppozitó folytán, hogy az amugy is díjmentesen hozatik be, igen helyesen kihagyandónak találta, mert főleg a tej azon cikk, melyely a házalat nagy mértékben gyakorlatban van; már pedig, ha ma élelmi cikkeknek hazánkenti árusítása esetén is a helypénz jár, az igazság követelménye szerint az a tej után is megszedendő s az, a ki csakugyan megrendelésre hozza be a tejet, az általában megkívánt megrendelő levelet a megrendelőtől megnyerheti; de másrészt igen kívánatos egészség szempontjából is az, hogy a tej a vidékről a házhoz csak állandó megbízott által hordassék, mert az ilyen jó minőségű, hamisítatlant kíván szállítani, míg vannak sokan, kik hamisított tejükön házalat iparkodnak tudni, azt a piacra, hol ellenőrzés alatt állva a kiöntés veszélyének lennének kitéve, szállítani nem merik.

A jelenlegi tarifa általános határozmányának 2. pontja, mint a mely szerint a helypénz csak a piacon jár, a közrendészeti bizottság részéről az új tarifából igen helyesen kihagyatott, miután a visszaelések megakadályozása végett az 1-ső pontban már kimondatott az, hogy a helypénz a vám belterületére eladás végett behozott cikkeket után jár; továbbá félreértések elkerülése miatt a jelenlegi tarifa 3. pontjában, mely az

uj szövegben 2. pontot tesz, beszöveztet az időközben létesült két országos marhavásár s határozottabban kitüntettetett az új szövegben az, hogy azon iparos, ki országos vásár alkalmával kiállítását ugyanazon piacon megtartja, tehát nem hullóskodik át más piacra, a helypénzt csak egy ízben tartozik megfizetni. Végül a közrendészeti bizottság — a város jóvedelmének megtartása mellett — az eddigi helypénz-díjakat — az országos vásárookra vonatkozó kivételével — arányosabban osztotta be.

A jelzett bizottság munkáját a / alatt van szerencsénk mély tisztelettel a következő megjegyzések s illetve javaslatok kíséretében betervezni, u. m.:

A) Általános határozmányok.

1-ször. A bizottsági munkálat 1-ső pontjában foglalt rendelkezésekre (ásd az új szabályzat szövegét) csak az a megjegyzésünk, hogy a házalókról szóló második bekezdésben a „vásár-terén” szó kibagyandó s e helyett a „vám belterületén” szó lenne teendő, miután a házalók a rendes piacok elkerülésével más nyilvános helyeken is kirakódnának s így a kérdéses, választmányilag megállapított pont szövegerinté magyarázatával nem lehetne tőlük helypénzt szedni, de különben is a mondott szó ellenkezik az első bekezdéssel, mely szerint a helypénz a város belterületén megjár.

A második bekezdés helyett tehát a következő szöveget van szerencsénk ajánlani, u. m.:

„Rendes házaló könyvvel ellátott házalók csak akkor fizetnek helypénzt, ha árúikkal a város belterületén kirakódnak.”

Az 1-ső pont többi bekezdése ellen nincs észrevétel, valamint a választmányi javaslat 2., 3., 4., 6., 7. és 8. pontjai az eredeti szövegben megtartandók.

Az 5. pont ezen eredeti szövege helyett azonban u. m. (lásd a választmányi szöveget) a határozottabban szóló következő szöveget ajánljuk, u. m.:

„Ha a díjazás alapjául az árszabályzatban meghatározott e s z [méter térmértékben felül a térmérték tört része is előfordul, ez esetben a fél [méter aluli terület számításba nem vétetik; a fél [méter nagysága, avagy ennél nagyobb tört rész terület azonban mindenkor egésznek számítandó, — Az, a ki önállóan csakis egy [méteren alul foglal el területet, egy egész negyszög méternek megfelelő díjat tartozik fizetni.”

B)

2-ször. Áttérve az árszabályzat részletes árjegyzékére, a bizottsági javaslat 1-ső osztályának rendelkezéseit helyesebbnek tartjuk, mert a deszka-bódék, ponyvás sátorok, nyílt állások kibérelt helyiségek, fal és föld közti különbségeket igen helyesen megszünteti; a 12, avagy 10 kros díjakat a 8 kros számlítja, a fogatok utáni díjakat 20 kros emeli s így a helypénz a körülményeknek megfelelőleg arányosabbá teszi. (Lásd a választmányi szöveget.)

3-ször. A választmányi javaslat következőképpen szóló 2. osztályára, u. m. (1. a vál. szövé.) köteleességünknek tartjuk a következőket megjegyezni, u. m.:

a) Nem tarthatjuk célszerűnek a szekéren való árusítás után a helypénzt megszabni, mert ily szöveg mellett a helypénz a szekér után csak is a piacon szedhető meg, mikor kirakódik, a mi a helypénz kezelését nehezíti, mi ellentétben is all az általános szabályzat 1-ső pontja első bekezdésével s könnyen visszaelésre ad alkalmat akkor, a midőn szekéren valamely tárgy tartályokban hozatik, mert ily esetben ezen választmányi szöveg szerint a bérlő a szekér után 15 kr, a tartályok után pedig a külön díjat követelhetné, sokkal helyesebb, egyszerűbb a benozatalt fogalmat alapul venni s e helyett azt kimondani, a mutat a kamzási teremben foglaltatik: „egy gabnával, tengerivel, vagy tartályban nem helyezett mas, ezen osztályba tartozó terményekkel terhelt fogat után általában 15 kr. jár, tűzfával terhelt fogat után pedig az eddigi díj, vagyis 6 krajcár meg tartható.

b) Ismét nem célszerű azt mondani: „ha az árusítás pusztá kézből, kosár, zacskó, zsák, vagy tartályból történik”, mert ezen szöveg mellett a bérlő attól, ki a tárgyat, vagy kosarat kezében tartja s a helypénzt meg is fizette, ha elfáradván a kosarat a földre leteszi, újabb tétjű követelhetne.

c) Visszaelésekre ad alkalmat a feleknek az, ha a mustra a helypénzszedés alól általában kivételik, mert különösen a molnárok, de mások is, egész nagy szákkal tesznek ki különböző mustrákat s ha az egyik mustra cége alatt kitétt zsákok eladják, másikat tesznek ki helyette, a melyért ismét helypénzt fizetni nem akarnak. De ezen intézkedés, ha figyelembe vétetik az, hogy mustra címűen helypénz alól mentesség nem élvezhet az, a ki nincsen azon helyzetben, hogy fogaton, hanem csak gyalog képes árúját behozni, — nem is igazságos, mert a jobb helyzetben lévőnek elonyt nyújt. A mustrának csak a gabonánál van helye.

d) A város érdekeinek védelme szempontjából nem helyesbélhető azon rendelkezés sem, hogy a kocsi-rol, vagy tartál-ból kirakott tárgy után járó külön tétjűből levonandó a kocsi-tartály után már fizetett illeték, mert a kocsi után 15 kr, a tartály után 5 kr, az elfoglalt tér [méterje után pedig kisebb illeték vagyis 3 kr jár, úgy hogy legtöbb esetben a kocsi és tartály utáni illeték leg nem vonható. A mi pedig sok kelemetlenségre ad okot. De ez ellenkezik a helypénzszedési jog főtérmezével is, mert a ki nemcsak a kocsi, vagy tartályból, hanem még külön kirakodva tért foglal, tért piszkít, illó, hogy a megtelelő külön tétjűt is megfizesse.

f) Végül a választmányi javaslatban ezen osztály végén foglalt azon megjegyzés, hogy „a vámon belül nemcsak a kocsi, szekér, vagy szán után, hanem a gabonaméliek kivételével a szekeren, kocsin, vagy szánon elhelyezett tartály után is, ha abban csupán állat elhelyezve nincs, — mely után amugy is darab szerint szedetik — a megjáró díj szedhető.” Szintén balmagyarzatokra ad alkalmat, s könnyen oly értelel megakadályozható annak, hogy a kocsi után 15 kr, miután pedig a rajta lévő tárgyak után külön a helypénz megjár, már pedig ha a kocsin csupán tartályokban elhelyezett tárgy van, úgy a 2 ik osztály b) pontja szerint csak tartályonként 5 kr járhat, illetve az állatok után darabonként a 3-ik osztály szerinti díj fizetendő.

Az elmondottak folytán, sokkal egyszerűbb és világosabb a tarifa a következő szövegben:

2. o s z t á l y .

„Ide tartoznak az élelmi cikkek és nyers termények, úgy a bábosok és hentesek.”

Ezen osztályba tartozó tárgyak után helypénz fejében fizetendő:

Egy fogat után, mely száskolt gabonával, vagy

tengerivel, vagy ezen osztályba tartozó másféle, de kosár, zsák vagy egyéb tartályban nem helyezett terménnyel van terhelve, általában 15 kr.

Egy tüzelőfával terhelt fogat után pedig 6 kr, vagyis az eddigi díj.

b) Egy fogaton vagy gyalog behordott kosárban, zsákban, vagy más tartályban elhelyezett gyümölcs és egyéb termény után (a gabonát és tengerit kivéve) 5 kr.

c) A földön való árusításnál általában, vagy ha a tartályban behozott és ehez képest a járó helypénzre már megrovott tárgyak a tartályokból a földre kirakotnak, az elfoglalt tér minden [méterje után külön 3 kr.

„Itt megjegyeztetetik, hogy a fogat, kocsi, zsák s egyéb tartály után a c) pont szerinti tétjű tehát csakis akkor szedhető, ha azok tartalma az árusításnál a földre kirakatik.”

Ha több kisebb tartály egy nagyobbban elhelyeztetik, és az árusítás ebből történik, csak is a nagyobb tartály utáni díj szedhető még az esetben is, ha ezen tartályokban különböző cikkeket volnának is, kivéve az állatokat, melyekért a 3-ik osztályzat szerint darabonként jár meg a helypénz.

Ha azonban az árusítás aként eszközöltetik, hogy a kisebb tartályok a nagyobból kivételnek és külön helyeztetnek, minden egyes tartály után a díj külön szedhető.

A fogatról levett mustra tartály csakis gabonánál tétjű mentes.

4-szer. A választmányi javaslat 3. osztályában a)-tól h) betűk alatt kiszabott díjak ellen nincs észrevételünk.

A vásári díjakra nézve tett ama változtatást azonban, hogy csak a lovak után fizetessék darabonként az eddigi díj s a bika, tehén, ökrök, öszvér, számar, rugott borjúk és sertésekért 15 kr szedessék, — elfogadásra nem ajánlhatjuk, mert eltekintve azt, hogy jóvedelmet nem csekély mérvben kevesbitenél, a javasolt díjaknál arány épen nem volna, — mert hisz a ló és számar igen sok esetben 10-25 frtot ér, míg a bika, tehén, ökrök minden körülmény között is a mondott ár háromszorosát éri meg. — s nézetünk az, hogy rugott borjúk és sertés után mégsem igazságos egyformán annyi díjat venni, mint egy ökrök vagy tehen után.

Mi tehát a jelenlegi tarifa rendelkezéseit megtartandóknak véljük, a mely szerint:

a) bika, tehén, ökrök, ló, öszvér és számar után darabonként 20 kr.

b) Rugott borjú, féléves és azon felüli sertések darabonként 15 kr.

c) Szopós borjú, kecske, gida, juh, bárány és malacért darabonként 10 kr fizetendő.

Végül a választmányi szövegben „Országos vásár alkalmára azonban a következő díjak szedhetők” helyes kitétel után feleslegesnek tartjuk ezen megjegyzést:

„Az országos vásároknál alkalmával a marhavásár piacon állást foglaló üres kocsihoz vagy szekerekbe fogott, azokhoz kötött vagy hajtott jóság után a helypénz darabonként fizetendő”, miután e szerint csak azon ló és marha után volna a vásári helypénz szedhető, a mely a vásárállásra, hétfő és keddi napon kiáll, s azok, melyek a korcsmákban adatkának el, a helypénztől mentesek volnának, a mi annál is károsabb, mert tudva levő az, hogy a vásár tulajdonképpen vasárnap kezdődik s így ezen napon már a korcsmákban igen sok állat adatik el; a miért is az említett felesleges s ártos kitétel, — mely különben ellenkezik az új tarifajavaslat kiindulási pontjával is — kihagyatni kérjük.

Mely javaslatunk után mély tisztelettel arra kérjük a Tekintetes Közgyűlést, miszerint

Méltóztatás elrendelni, hogy a főjegyző által a tarifajavaslat szövege — a mondottak szerint — egybeálltassék s ezen munkalatt kinyomatván, tanulmányozás végett a t. bizottsági tagok között kiosztassék s az érdemleges tárgyalás a jövő közgyűlésre tüzessék ki.

Pécsét 1887. nov. hó 26-án tartott tanácsülésünkben

Tekintetes Közgyűlésnek alázatos szolgálja Pécs sz. kir. város Tanácsa.

Mint első cikkünkben is említettük, e tervezet és jelentés a gazdasági választmányhoz utasított.

Pécsi kiállítás.

A pécsi kiállítás érdekében Baranya, Somogy és Tolna megye körjegyzői közül igen sokan ügybuzgó tevékenységet fejtenek ki. — Majdnem minden nap érkezik egyik - másik körjegyzőtől megkeresvény a kiállítási iradókhoz újabb bejelentési iverk és szabályzatok küldéséért. Tekintve a körjegyzőknek a vidéki társadalmi érdekkörökre gyakorolt mélyreható befolyását, remélhető, hogy dícséretes propagandájuknak igen szép eredménye lesz. A kiállítási bizottság a körjegyző urakat bizonyára hálás elismeréssel fogja üdvözölni azok sorában, kik a kiállítás körül érdemeket szerzendettek.

* Magócsról kaptuk a következő levelet: Tekintetes szerkesztő ur! A pécsi kiállítás ügyében november 26-ikára hirdettet gyűlésen a szép számmal megjelent érdeklődők kövételűleg alakított meg a magócsvidéki bizottságot: Elnök H a l v a x József, alelnök Schwarz Mátyas, jegyző Arthold József, bizottsági tagok Döry Béla, Honig M L., Feuerstein Janos, Buck Gyula, Müller György és Unger Miklós. Az értekezlet által keltett hangulat a pécsi kiállítás iránt igen élénk, és ehhez képest tőlünk szép számmal fognak kiállítók jelentkezni. Kiváló tisztelettel H a l v a x J ó z s e f .

* A kiállítási elnökség mindazon gyárosokhoz, kik motorokat jelentettek be, kérdést intézett, hogy hajlandók lennének-e gépeikkel munkaképességi versenyben résztvenni. Többen már igenőleg válaszoltak. A sok apró gépek ezen versenyre bizonyára egyik érdekes pontja lesz a kiállítási programnak.

A pécsi keresk. és ipariskolai bizo tság a városi tanács megkeresvénye folytán kimondta, hogy az ipartörvény rendelkezése értelmében évenként rendezendő tanonczmunka kiállítás jövő évben a pécsi általános kiállítással rendezetik, vagyis az ennek egyik s bizonyára igen érdekes csoportját fogja képezni.

* A dunagőzhajózási társaság igazgatósága utasi-Folytatás a mellékleten.

„NEMZETI SZALLODA“ Budapesten.

A „Nemzeti szálloda“ tisztelt vendégeihez.

Van szerencsém szíves tudomásul adni, hogy szállodának folyó évi november hó 1-én fiamnak, Rémy Zsigmondnak adtam az azon alkalmából, midőn Marahal József urnak, az „Angol királyi“ szálloda tulajdonosának leányát - Viktoriát nőül vette.

Miután szíves nyomatot tanúsított bizalmat és jó indulatot ezennel megköszöném, nem mulasztatom el azon tiszteletteljes kerelmemet, hogy ugyanazt fiamra is átadhassam szíveskedjenek.

Tulajdonosok részéről
Rémy Róbert,
a „Nemzeti Szálloda“ volt tulajdonosa.

Vonatkozva atyáimnak, Rémy Róbert urnak fentebbi közleményére, azon körrelmel fordulok a „Nemzeti szálloda“ igen tisztelt vendégeihez, valamint az utazó közönséghez, hogy az atyám iránt tanúsított bizalmukat a jövőben méltóan tovább is áruházzák.

A külföldön való hosszabb tartózkodásom és így a szálloda-üzlet terén szerzett tapasztalásaim, hasonlólag szállodáimnak kitűnő berendezése, a juttatás arak, pontos kiszolgálás, a éhségség és tisztaság tekintetében követett és megvalósított irányelveim reméltem engedik, hogy adandó alkalommal szerencsésültem be a sok látogatásukkal és mint fiatal kezdőt jó alapanyagot nyújtva részeseimnek.

Alázatos kéresem ismételve, maradtam kiváló mély tisztelettel

2019 **Rémy Zsigmond.**

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szentlőrinci kir. járásbírósi ügynek f. évi 2133. számú végzése alapján Spuller Sarolta szentlőrinci lakos-javára Krausz Sándor szentlőrinci lakosnál 500 forint és járuléka biztosítására f. é. november hó 1-én bíróság lefoglalt és 549 forint 5 korrá becsült bolti áruk és könyvkövetelések nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a helyszínén, Szent-Lőrincen leendő eszközölésére 1887. évi december hó 9. napjának d. e. 9 óraja határidőül kitűzetik és ahhoz a veendő szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legelőbbet ígérőknek becsíron alul is eladtnak fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szent-Lőrincen, 1887. évi december hó 1-én.

KÖNCEY GYULA,
kir. bírósági végrehajtó.

RATH MÁTYÁS fikereskedése.

Tűzelőfa eladás.

Ötenként vagyva, hasítva és súly szerint. 250 kgrtól röhöz szálitva.

Befizető helyek:

50 kgrtól. Hoffmann Károly budo rak-tárában és Engelmann fikereskedésében (Városház).

25 kgrtól. Kindl Ferenc szentlőrincben és az udóház átelleni dohányzószobában.

Régi, híres, valódi 20/0 Szent-Jakab - féle gyomorsóppjei

a „nemzeti“ baraktoknak.

Biztosan meggyógyítja a gyomor- és idegbajokat, azokat is, melyek minden eddigi orvosszerekkel ellentálltak, különösen chronikus gyomorhurutot, göröcsöket, szorongató érzéseket, szédülést, fejfájást stb. Közelebbi tudósítások a minden egyes üveg mellé csatolt értesítésekben. — Kapható a gyógyszerárban 60 kros és 1 frt 20 kros üvegben. — Főraktár Bp. Peten-török I. gy. szertárban. Raktár PÉCSÉTT Sipócz István és Göbel K. gy. szertárban. Sz. a. b. a. d. k. a. n. Milassin Ignác, E. s. z. e. k. e. n. David J. és Dienes I. C. gy. szertárban.

Eladó ház.

A Király-utca 18. sz. ház

a katonai kórház mellett szabad kézből eladó.

Tudakozódhatni: Bedő Imre urnál, Király-utca 5. Gerdench János urnál, József-utca 20. sz. a.

Tűzelőfa

a leg jobb minőségben és legújanyosabb áron kapható

Eisner Abrahámnál

Országút 19-ik szám.

Megrendelések eszközölhetők: Köszl János és Fürst L. üzletében 1099

EIZER JÁNOS PÉCS.

Keil Alajos-féle 1926

Padlózat-fényezés

(Glaser) Bécsből legkifőnőbb mézől-szer pallo számára. 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr. 1 kis palack ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 kősdög ára 60 kr., mindenkor kapható.

Eizer Jánosnál Pécs.

Pályázat.

A siklósi járás területére rendszeresített VIII-ik közegészségi kerületben a

körorvosi állás

betöltésére pályázat nyitattik.

A közegészségi kerületbe Vaiszió székhellyel 17 község tartozik. A körorvos tiszti fizetése 300 (haromszáz) forintban van megállapítva.

Felhívtnak a pályázni kívánók, hogy az 1888. évi I. t. c. 9. §-a illetve az 1876. évi XIV. t. c. 43. §-ában megkivánt képességi igazolványokkal felszerelt körvényüket

f. évi december hó 14-ig

alulírott főszolgabíróhoz benyújtják, mert a később érkezők figyelmen kívül hagyatnak.

A választás a körorvosi kerület székhelyén Vaiszió községben f. évi december hó 15-én délelőtti 10 órakor fog megtartatni.

Siklóson 1887. november 15.

ANTAL PÁL s. k.
főszolgabíró.

Haszonbéri hirdetés.

A mohácsi dunai, ó-dunai, valamint a mohácsi ügyvezett Margitaszigetén levő halásztavakban a pécsi püspökség tulajdonát képező

35 halászlé jog 21

1888. január 1-től kezdődő

három egymásután következő évre

zárlati ajánlati verseny útján fog haszonbérbe adatni.

Zárt ajánlatok 50 kros bélyeggel és 10% ánatpénzzel ellátva azon határozott kijelentéssel, hogy ajánlattevő a bérleti feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti, 1887. évi december hó 15-ének déli 12 órájáig fogadtatnak el a pécsi püspöki uradalom központi irodájában (Pécs, Papnövelde-utca 13.).

A zárt ajánlatokban a bérösszegnek nemcsak számokkal, de betűkkel is megírva kell lennie.

A haszonbéri feltételek Pécsét, a püspöki uradalom központi irodájában vagy központi ügyész hivatalában (Anna-utca 2. szám) a hivatalos órákban bárki által betekinthetők.

Az ajánlatok 1887. december 15-én déli 12 órakor fognak a pécsi püspöki uradalom központi irodájában felbontatni.

Az ajánlatok elfogadhatóságát, valamint a bérleti szerződés megkötése iránt a végbontásot maga a püspök ur Ö. néveltsége tartja fenn magának.

Pécsét, 1887. november 16.

2035 **A pécsi püspöki uradalom központi főtisztje.**

Alapított Weisz D. Alapított

1861. 1861.

házi gazdasági cikkek és gépgyára.

— Magyarország legrégebb és legnagyobb varrógépraktára —
Budapest, VI. szerecsen-utca 35. sz. (opera-utcaival szemben) saját házában (már nem József-tér 4. sz.)

Ajánlja saját gyártmányú, a legjobb anyagból gondosan készített angol rendszerű tűmörvások és gyermekágyakat, szab. ruganyos sodronyágy-beteteit vas és faköröztető, — amer. rend szerű kocsisülést, szab. mosógépeit, minden háztartásnak nélkülözhetetlen ruhamangorlikot, ruhafacsarókat és ruhaszárítókát; továbbá bőrványoló gépeit cipőszek és bőrkerekedők számára. Különösen van szerencsém a t. vevő közönség becses figyelmét dúsán felszerelt varrógép főraktáramra felhívni, melyen minden rendszerű és legjobb gyártmányú varrógépeket és alkatrészeket dús és széles tartok. — Mindenemű gépjáratás gyáramban gyorsan és olcsón eszközököt készítek. — Intelligens utazók felvetetnek és nagyobb vidéki városokban képviselősek alakítottak.

2012

Hirdetés.

Hogy a vízjogi törvényben előirt bejelentések iránti kötelezettség a lehető módokon nyilvánosságra hozassék, ezennel különös figyelemmel bírálapok útján is közzéteszem a f. évi július hó 25-én 7. 89. sz. a. kelt és minden egyes községnek megküldött következő felhívásomat:

„A vízjogi törvény (1885. évi XXIII. t. c.) 91. §-a értelmében felhív m a Baranya vármegye területen leendő azon víziművek és vízhasználati jogosítványok tulajdonosait

kik a jogosítványukra vonatkozó engedélyt, s illetve a 0 évi háborítatlan gyakorlat igazolását a m. évi 1702. sz. a. kibocsátott hirdetésny folytán f. évi március hó 1-ig

nálam be nem jelentették,

hogy nálam 6 hónap alatt, vagyis

1888. évi február hó 11-ig bezárólag

az engedélyért folyamodjanak, különben jogosítványuk elenyészettnek tekintetk, s víziművek telett a hatóság intézkedik.

Megjegyzetk, hogy az engedély nyeresse céljából be nyújtandó beadványok és egyéb iratok a vízjogi törvény 91 §-ának márkók bekezdése értelmében bélyeg és illetékmentesek.

A folyamodási kötelezettség minden hatósági engedélyre szoruló vízimunkálat tulajdonosára kiterjed, tehát öntözési, lecsapolási, áramtészési, ipari vállalatokra, továbbá nyilvános és mag. n vízvezetkekre, nyilvános és magán csatornákra, védgátakra és szilipekre egyaránt érvényes.

Kelt Pécsét, 18-7. évi november hó 21-én

Jeszenszky Ferencz,
alispán.

Könyvnyomda- megnyitás.

Van szerencsém a t. e. közönség tudomására hozni, hogy az

Oertzen-féle házban

a színház-épületben

egy nagyobb szabású

gőzerőre berendezett könyvnyomdát

állítottam föl,

hol mindennemű könyvnyomdai munkát a leggyorsabban és az újabb igényeknek megfelelő módon olcsó árak mellett eszközölök.

Tisztelettel

Engel Lajos,

(azelőtt Traub)

2057 könyv- és papirkereskedő Pécsét.

Könyvnyomda- megnyitás.

Van szerencsém a t. e. közönség tudomására hozni, hogy az

Oertzen-féle házban

a színház-épületben

egy nagyobb szabású

gőzerőre berendezett könyvnyomdát

állítottam föl,

hol mindennemű könyvnyomdai munkát a leggyorsabban és az újabb igényeknek megfelelő módon olcsó árak mellett eszközölök.

Tisztelettel

Engel Lajos,

(azelőtt Traub)

2057 könyv- és papirkereskedő Pécsét.

Hirdetés.

11947.
12156. 1887. sz.
12186.

Melynél fogva alulírott város tanácsa részéről ezennel közadomásra hozatik, hogy a f. évi 6. számú közgyűlési határozattal alkotott s a f. évi 66822/IV. a. számú belügyminiszteri rendelettel kormányhatóságilag jóváhagyott szabályrendelet alapján

a városi zálogház

f. é. november hó 5-től kezdve Perczel-utca (óposta) 10-ik sz. házában, a hol eddig az első pécsi forgalmi és zálogkölcsön intézet volt elhelyezve, üzembe tétetett.

A város közgyűlése ezen intézményt nem nyereszkedés, — hanem a szegény osztálynak a lehető legelőbb százalék mellett való segélynyújtás céljából léptetve életbe, — ezen zálogházban — érték tárgyak, értékpapírok és ékszerek után 12% -lék, — egyéb ingóságok után pedig 8% -lék szedetik, — míg a magán zálogházak mindegyikében 15% -lék, illetve 21% -lék fizetendő.

Megjegyzetk, hogy a városi zálogház a közönség rend-kezelésére áll: hétköznaponként délelőtti 8-tól 12-ig és délután 2-től 6-ig, míg vasár és ünneppapokon csak délelőtti 8 óratól 12-ig.

Pécsét, 1887. október hó 25-én tartott tanácsülésből.

2047 **Pécs szab. kir. város tanácsa.**

Jó kereset!!!

Bizalmas személyeket keresünk törvényesen megengedett díjsora-nyezékek eladásához. Magas jutalékot, esetleg havi fizetést is adunk.

Fővárosi váltóüzlet társaság

Adler és társa

Budapest

I. HORVATH ISTVAN

által feltalált és készite t

tyukszem-irtó

mindennemű tyukszemet, fájldmat okozó vastag bórtegeket szemléseket stb. minden fájdalom nélkül meggyógyít. ha az adót utasítás szerinti használatuk, mit bizonyítanak a számos elismerő nyilatkozatok.

I. tégyel ára használati utasítással 50 kr. Kapható a feltaláló és készítőnél:

Horvath István Körmeuden.

Főraktár Pécsét: Böhm Nándor kereskedő úrnál (a Hétféjedelm sarkán), Budapest: a kereskedelmi múzeumban.

Vidékre a díj bekezdése vagy utasítást mellett — legkevesebb két adag rendelése esetén — bérmentve küldetk.

1899

Legelőbb elismerő nyilatkozatok.

Tek. László Lajos urnak Budapeston, Hunyady-utca 7. sz. Tisztelet uram! Az öntől vásárolt Horvath István-tyukszem-irtó kitűnő voltat készséggel igazolom. — Tyukszemem e szer használatát folytán teljesen és fájdalom nélkül elpusztultak. Kiváló tisztelettel

Turkve, július 8. 887. Kende Károly s. k. plébános.

Csáki Samu,

Eudapest, Kerepesi-út 13., a „MOLNAR“-hoz.

Kittünő alkalom nyitk a vidéki vásárló közönségnek az ősi idényre, valamint karácsonyi és újévi süzégleteik beszerzésére.

Vagyombokott MOLNAR ENDRE és Tsa cég urí- és női divat raktár-üzlet árut a csütönözöl igen olcsón megvásárolva, az egyes arukat nagyon olcsón adom el. — Mutatványul a gazdag árjegyek rövid részletét itt közlöm.

Férfi cikkek.	III. II. I.	Női cikkek.	III. II. I.
3 drb finom feber ing . . . 4.50 6 — 7.—		3 drb női ing svajeci	3-60
3 drb szines ing . . . 4. 5. 6. —		3 db női ing himzett betéttel	3 6 4.50 6. —
12 drb legfiamabb gallér 1.50 2.50 4. —		3 drb háló-kabát	3. — 4.50 6. —
1 drb Jaeger-ing v. nadrági 1.50 2.50 4. —		Nadrágok chifon, barchent	
minden alakban	2.— 2.20	és flanelből drbja	1.— 1.50 2.—
6 pár készülő legfiamabb	2.— 2.20	Nagyválasztéku trico-derek2 — 2.50 3.60	
6 pár kötött barisnya . . . 1.50 2. — 3.—		szövött derek drb2. — 3. — 4.—	
Nyakkendő igen olcsón 27 kr. 40 kr.		6 pár kötött barisnya . . . 1.40 2.— 3.—	
60 kr. 90 kr. 1 frt 20 kr.		6 pár szövött barisnya . . . 2.— 3.— 4.—	

Uri és női késztyű párja 75 kr. 1 frt. finomabb párja 1.20, 1.40, kötött késztyűk 30 kr. 50 kr. 75 kr. és 1 frt. — Ruhakelmék meterje 35 krtól feljebb. Továbbá kapható eszke, gombok, rbsche, chifon és vásznak, egyáltalában minden a szakmába vevő cikkek ismert sőtli elevenmel fogva szabott árak mellett árjegyek szerint, — olcsóbban mint bárhol. — Abiakk-függöny tisztítása 18 kr.

Mely tisztelettel

CSAKI SAMU Budapest, Kerepesi-út 13. sz., a „MOLNAR“-hoz.

FELHÍVÁS.

A „Pécsi kölcsönös segélyző-egylet“ helybenhagyott alapszabályának értelmében 6-tól 6 évig tartó évtársulatokból alakulván, hogy a kitűzött szép cselnax megfelelőleg szakadatlanul fenállhasson, minden év kezdetével új évtársulatoknak alakulása szükséges.

Mint hogy azonban egy-egy évtársulat megalakulásához legalább 200 törzsbetét aláírása kívántatik, annál fogva a jövő évi társulat megalakulhatása végett a mai naptól kezdve az aláírási-ív a társulat helyiségeiben, — Pécsét, Király-utca 23. szám alatt, az egylet saját házában — nyitva álland.

Mindazok tehát, kik az új társulata belépni s az egylet közhasznú célját hozzájárulásukkal támogatni szándékoznak, ezzel tisztelettel felhívtnak, miszerint jövő 1888. évi január hó 14-ig a kijelölt helyen, 1 részlet után 1 frt beiratási díj letétele mellett, a délelőtti hivatalos órákban jelentkezni sziveskedjenek, ahol kívántra az alapszabályok is megkaphatók.

Tudomásra hozatik egyúttal, hogy az igazgató-választmány 1872. év december hó 10-én hozott azon határozata, mely szerint a társulatok egy-egy részletei 130 frttal egyszerre teljesen befizethetők voltak, az 1887. év szeptember hó 13-áról kelt újabb határozattal hatályon kívül helyezett, illetőleg az hlynemű törzsbetétek jegyzése teljesen beszüntetett.

Egyébiránt bármily felvilágosítással az igazgatóság mindenkor készséggel szolgál.

Kelt Pécsét, 1887. évi november hó 24-én tartott igazgatósági ülésből.

2055 **Kindl József,**
vezérigazgató.

Melléklet a „Pécs” 1887-ik évi 49-ik számához.

totta a pécsi bányafelügyelőséget, hogy pécsi bányáinak és műhelyeinek termékei, úgy iskolái is teljes mérvben mutattassanak be. A bányafelügyelőség egy tisztviselője már be is mutatta a kiállítási irodában a kiállításban való részvételi tervezetet, mely a tervezők kitűnő szakavatottságáról s a társaság kiváló áldozatkészségéről tanuskodik. A dunagőzhajózási társaság kiállításán tárgyaival közel 80 négyzetméter-alapterületet fog igénybe venni s a tárgyak nem collective, hanem az illető csoportokba szétosztva lesznek kiállítva

A pécsi kiállítás iránt városunk női köreiben is oly élénk érdeklődés mutatkozik, hogy a kiállítási előnkség arra érezte magát indítva, miszerint a mutatózó érdeklődésből remélhető siker biztosítása érdekében megkérje a pécsi két nőegyletet a kiállítás nőipari csoportjának tervezése, berendezése s kiállítások gyűjtése érdekében való kegyes közreműködésre, mely férelem teljesítése esetében bizton remélhető, hogy a pécsi kiállításnak a gyöngéd női kezek munkáit bemutató csoportja igen érdekesítő és tanulságos látványt fog nyújtani.

A Cs. Schapring J. pécsi bankház által Pécsről Miholyáczig tervezett gőztramvay ügye is kapcsolathozható a pécsi kiállítással s pedig oly formában, hogy a kiállítás tartama alatt összehívandó nagyobb érdekeltség fog ezen városunkra kiváló fontossággal bíró terv kivételével foglalkozni. A vasutó összes tervei bemutatva lesznek a kiállításra.

Folytatlagosan érkezett kiállítási bejelentések:

Hankel Pál Szigetvár, kikészített borkok.
Gregories Mátyás Szigetvár, kályhák.
Rácz Péter Szigetvár, lábbelik.
Kajetan Márton, esztergályos áruk.
Kohn Manó Mohács, szappan.
Kliment János, ruhamentek.
Michnay Endre, ruhamentek.
Tomann György, férfi ruhák.
Kovácsics testvérek Pécs, magyar fajta tenyész-szarvasmarha.

Junker és Sepcz Mohács, gazd. eszközök.
Greits Endre Pécs, oltárkép.
Siska Győző Pécs, szövészeti cikkek.
Jancz Ferencz. ecetszesz.
Zacher Károly, selmeci pipák.
Haberhauer József Pécs, kísérleti termények.
Károly Ignác Pécs, borkok.
Hj. Sauska Jenő Bar, borkok.
Schwartzkopf Géza Szegeárd, borkok.
Farkas Irma Pécs, házi iparcikkek.
Marschal Ferencz Pécs, kitömött állatok.
Blazek István Pécs, paplanok.
Brück Samu Pécs, női ruhák.
Trischler Sebestyén Maiss, kályhák.
Wessel Lipót Veszprém, posztók.
Strakosch, L. Bécs, gőzgépek.
Mayer Ferencz Felcsút, afrikai baromfi.
Kékey Imre Budapest, házi szerszámok.
Komáromy Tivadar Hird, mezőgazd. termények.

Gróf Apponyi Sándor Lengyel, állatok és gazd. termények.

Spitzer P. Regöly, lombfűrész munkák.
(Folyt. köv.)

— A pécsi atletikai klub műsora az 1887. évi december havára.

I.
Torna- és atletikai gyakorlatok minden hétfőn és pénteken este 7 órától 8-ig tartanak művezéssel a következő sorrendben:

- társas szabad gyakorlatok;
- szergyakorlatok, u. m.:
2-án korlát, távolugrás,
5-én nyújtó, rohamdeszka,
9-én részutas létra, lóugrás,
12-én gyűrűbinta, súlyemelés,
16-án korlát, magasugrás,
19-én súlyemelés, bakugrás,
23-án nyújtó, áblakugrás,
30-án mászás, asztalugrás.

II.
A kardvívásban minden szerdán, vagyis 7-én, 14-én, 21-én és 28-án este 7 órától 8-ig a klub művezetője: Hemmerich Károly úr ad oktatást.

III.
Minden kedden, esütörtökön és szombaton este 6 órától 8-ig és vasárnap d. u. 3 órától 5-ig szigeti Benedek Gyula úr ad oktatást a kardvívásban azon uraknak, kik nála magukat e célból előjegyezték, a következő sorrendben:

- 1) A kezdők csapatja minden kedden, esütörtökön és szombaton este 6 órától 7 óráig és minden vasárnap délután 4—5-ig.
- 2) A haladó csapatja minden kedden, esütörtökön és szombaton este 7—8-ig és vasárnap d. u. 3—4-ig részül az oktatásban.

A t. résztvevő urakat felkéri az elnökség, hogy az imént jelzett vívó leckékre a meghatározott időben pontosan megjelenni sziveskedjenek, hogy a későn jövőök által a megkezdett előadás ne zavartassék.

T u d o m á s u l: December hó 8, 25 és 26-án a club gyakorlatokat nem tart.

P é c s e t t, 1887. november 29-én.

Az elnökség.

A budapest-pécsi vasút gazdálkodása.

Nyílt felszólamlás a közönség köréből.

A t. Szerkesztő Úr becses lapjának két egymás után megjelent számában a pécsi keresk. és iparkamara, meg a közönség részéről is a „Budapest-pécsi vasutársaságnak nagyon is önös viselkedése s üzemei ellen keserű, de jogos felszólamlások, quasi tiltakozások juttattak az illető intéző köröknek első sorban tudomás-adás, második sorban pedig a jelen rossznak tűrhető jóváterele végett” — felzínre. Mi a vasuti vonal mentén lakók ismételve jogos panaszuinkat adunk itt a nyilvánosság terén kifejezést, tesszük pedig ezt azon intencióval, hogy „nyílt szónok” az illetékes fórum elől jussunk és paralizáljuk a gazdálkodó társaságnak nem épen tisztességes üzemeit velünk közönséggel szemben, mely — úgy hisszük — nem pusztán a saját „én”-je, hanem a közönség ér-

dekeiért is van. És e társaság ma már annyira ment az ő gazdálkodásában, hogy a vasuti vonal mentén több állomás-helyen, mint Bükkösd, Abaliget, Kurd-Csibrák, Hidegkut-Gyönk, szóval a kisebb forgalmu állomásokon az őrszemélyzetet egygyel redukálta, pedig a közlekedési miniszter által megerősített vasuti törvény, de meg maga a józan ész is minden állomásnál két őrszolgát feltételez és tart szükségesnek; egyiket az állomás fölötti váltónál, másikat pedig az állomás alattinál. Ma tehát ott vagyunk „Thaly direktoriumával:” hogy van az állomásnál két őrház s lakik bennök egy ör!

Eltekintve a nagy katasztrófális eshetőségektől, csak a következő okok alapján szólnunk fel a vasutársaság helytelen eljárása ellen:

1. Miután a teher-áru szállítmányért úgy is busásan takszál a társaság, úgy tudjuk, hogy ennek fejében — tartozik szolgálja által az illetőt, kinek nevére a szállítmány szól, az áru megérkezése s át-vételéről értesíteni; ma nagy oeconomicájában így okoskodik: póstaküldönc úgy is megy minden állomáshoz, adjak tehát az állomásfőnöknek annak az értesítvényt s vigye el az rendeltetés helyére, az őrnek úgy sem szabad elhagynia a pályatestet.

Igen, csakhogy a póstaküldönc ingyen nem viszi ám el, hanem 30—40 kr. viteldíjat kíván minden egyes darabért — lévén ő magy. királyi, nem pedig társaságbeli!

Erre mi csak alternatívánkkal feljelhetünk a társaságnak, t. i. vagy állítsa ismét vissza a már áthuzott másik őrszolgálatot is, vagy tessék neki az árutartást kisebb kulcsra venni.

2. Csak egy ör levén, hogy az egymástól 10 percnyi distanciára levő két őrnázni a pályatesten átmenő közlekedési utakat idejében elzárhassa, nettó 1/4 órával a vonatkezdés előtt kell a sorompót lebecsátni, hogy a vonatot érkező sekor mégis bakterhoz illően fogadhassa a váltók egyikenél; mi pedig utra készülő közönség kénytelenek vagyunk vagy fél nappal előbb lemenni az inóházhoz, vagy pedig, miután már 1/2 órát kocsin keservesen megtettünk volt, mások hóbortja s szeszélye miatt kénytelenek vagyunk orunk előtt a sorompót lezárni hagyni, az előttünk elrobogó vonat prűskölő-ét angol hidegvérrel végig bámulni s kimosan utána kiáltani: „teheti, mert vasutyi!” A vasuti törvény világosan mondja: „nagy közlekedést, tehát országutakat 5 perccel, egyéb mellékutakat pedig csak 3 perccel vonatkezdés előtt szabad lezárni.”

3. Az említett állomásokon semmi szolgálat nincs; az utazó közönségnek nemcsak kényelmére, de még a szükséges s kizárólag vasuti szolgát illető dolgai elvégzésére sem, minő a podgyászat megmérése, feladása. Maholnap megérjük a „Budapest-pécsi vasut”-nal, hogy az utasnak magának kell a szállításra feladott podgyászat is a teherkocsiba beraknia s miután a szokatlan munkában már jól kifáradott s izzadtot, végre behűhet a 2-ik osztalyn kupéba s a divanon kipihengeti magát — de előbb kiáltja el magát: teheti, mert vasutyi!

Ha a társaságot a működésében tovább is nem a hazais cél: a társadalmi kiszolgálása, jogos igényeinek saját pénzéért tisztességes uton való kielégése vezérli, ha jelen felszólalásunk sem veteti el vele gazdálkodásának rosszul választott mediumait,

hanem a jövőben is az a materialisztikus elv uralja hirtelen gazdagodni s tömött zsebbel odább állani, úgy jelen szavunk a pusztában kiálló... de előbb-utóbb be fog következni rajta is a régi latin mondat igazsága: „per quod quis peccat, per idem punitur et idem” — adja elő csak magát egy kis katasztrófa! Most mi jajtjuk s ha siró hangukat nem csillapítja a jelen helyzet megváltoztatásával: úgy kényszerítve leszünk represzáliakért fordulni ahoz, ki hatalmasabb ám, mint a vasutyi! s majd jajtjat aztán ő is!

Diximus. Abaligett.

— M. kir. államvasutak. Az időjárás viszonyok, melyek Magyarországon az aratást helyenkint két héttel késleltették, továbbá a világpiac kedvezőtlen konjunkturái okozták azt, hogy a gabonakivitel egy hóval később kezdődött, mint más években, ennek folytán azonban egyszerre oly roppant mennyiségű gabonaküldeményekkel árasztattak el a közlekedési intézetek, különösen a vasutak, hogy minden körültekintés mellett is, melylyel az összes igazgatóságok részéről az intézkedések a gyors szállítást iránt megtették, a hirtelen és roppant mennyiségben szállított áruk összetorlódásának szükségszerűleg be kellett következnie, a továbbszállításban a pillanatnyi fennakadás kikerülhetetlen volt.

Hogy ily körülmények közt azok, a kik a szállításon történt késedelem folytán kárt szenvedtek, panaszkodnak és panaszaikra a Lirlapok modern szellentnyűn át keresnek könnyebbülést, azon nincs mit csodálni és jogosan zokon sem vehető. De lehetetlen helyeselni azt, ha egyes, köztük tekintélyes és a külföldön is elterjedt lapok ez alkalomból — a mint sajnosan megtörtént — heves és — akarva, nem akarva — irányzatossá látszó támadást intéznek egy és egyuttal a legjelentékenyebb forgalmu intézet, a m. kir. államvasutak ellen. Azt hiszik az illető lapok hogy a közönség, az ország jó hrnevének és különösen azon körök érdekeinek, melyeknek közleményeik által szolgálni akartak, használtak az által, hogy épen az állami üzemet rántották elő boszujuk hűtésére, holott az összes és pedig nem csak a bel-, hanem a külföldi vasutak is hasonló előre látott, de minden előrelátás mellett is elkerülhetetlen torlódásban silnelenek?

Mint a „Pester Correspondenz” hiteles helyről vett értesülés alapján kijelenti, ez alkalomból összesen öt oldalról emeltetett panasz a magyar államvasutak ellen; mind az öt konkrét eset ép oly gyorsan, mint lelkiismeretesen megvizsgáltatott: a panaszok részben — a mennyiben alaposak voltak — azonnal orvosoltattak.

Ez megtörtént volna s megtörtént az igazságtalan, irányzatoss publicisztikai támadások nélkül is;

azonban az illető lapok által aligha óhajtott más eredményük is lett ezen hirlapi emabácioknál: külföldi központi állomásokról, nevezetesen Münchenből azonnal rideg óvások intézettek Magyarországra nagyobb mérvű kivitelű küldemények felvételét s tovább szállítását illetőleg.

Sapientia sat . . .

Felhívás

n. m. kir. technológiai iparmúzeumban rendezendő országos szerszám-kiállítás ügyében.

A m. kir. technológiai iparmúzeum igazgatósága az intézet helyiségében (VIII. kerépesi út 9. sz.) az országban készített gyári és kézműipari szerszámokból időszakos kiállítást rendez, a mely 1888. évi február hó 5. dik napjától április hó 1-ső napjáig tart.

A bejelentési határidő folyó évi december hó 31-ik, a beküldés határideje pedig 1888. évi január 15-ik napja.

Ezen kiállításban részt vehetnek az összes hazai szerszám-készítők, a kik a gyaripar vagy a kézműipar bármely ága számára különféle — valamint azok is, a kik csak egyes különleges szerszámokat készítenek.

Céjla ezen kiállításnak, hogy a hazai szerszám-készítők és gyártmányok a fogyasztó közönséggel minél szélesebb körben megismertessenek s ily módon és a gyártás tökéletesítésével ezen iparág fejlődése előmozdítottassék.

Ezen célból a kiállított szerszámokról az érdekeltek közönségnek előadások tartatnak s azokkal kísérletek és gyakorlati műveletek is tétetnek.

A kiállított kiváltság tárgyak készítői kitüntetésben részesíttetnek; a kitüntetés: 1. ajánló oklevél, 2. pénzjutalom esetleg az illető tárgyak megvétele az intézet számára, a miről szintén okmány állítatik ki.

A kiállítók csak gyártmányaik szállítási költségét tartoznak fedezni, térdfé nem fizetetik, a kik és becsomagolás, a felállítás, a tűz elleni biztosítás és felügyelet költségeit az intézet viseli.

Az igazgatóság bizton reméli, hogy a hazai szerszám-készítő iparosok az intézetnek az ipar fejlesztésére irányított közhasznú törekvését és aldozat-készségét, valamint saját üzleti érdekeiket kellően méltányolják s ezen kiállításon teljes számmal részt fognak venni.

A kiállításra vonatkozó részletes szabályzat és bővebb felvilágosítás nyerhető a múzeum igazgatóságánál.

Budapesten, 1887. november 20-án.

A m. kir. technológiai iparmúzeum igazgatósága.

Hirek.

A pécsi egyházmegyeiek Romában. A Rómába indult magyarországi zarándokok, mint azt a pécsi egyházmegye egyik jeles tagja velünk tudatja, 23-án érkeztek meg Rómába 3 napig tartó és sok kellemetlenséggel járó folytonos utazás után, melyben leg-

boszantóbb volt az, hogy a vállalkozók az ellátásról nem gondoskodtak kellően. A zarándokokat Bómában igen fényesen fogadták és igen sokak ellátásáról a pápa a Vatikánban gondoskodott. A zarándokok egyik felc csoportját ő szentsége 28-án fogadta. Az audiencia alatt a pápa minden egyeshez szeretetteljes kérdéseket intézett. A zarándokokat ez alkalommal dr. Dulácsky Nándor megyés püspök mutatta be, ki Császa püspökkel együtt, a pápai trón mellett állott. Minden egyes zarándok a trón mellett álló kamarástól egy ezüst érmet kapott. A zarándokok másik csoportját a pápa 29-én fogadta; 30-án pedig az összes zarándokok Simor hercegprímás vezetésével alatt tisztelegtek. Megyés püspökünk csütörtökön este 7 órakor Rappolla bíbornok pápai államtitkárhoz volt hivatalos ebédre, míg a pécsi egyházmegye számos tagja Nápolyba rándult. Az időjárás Romában enyhe, tavaszi.

Városi képviselő választás lesz vasárnap a budai városban a Herceg István elhalálásával megüresedett hely betöltésére: Választási elnök Zavaros Péter, h. elnök Weidinger Ferenc. A választás a polgári leányiskolában d. e. 9 órakor kezdődik és d. u. 4 órakor végződik.

Rendkívüli megyei közgyűlés lesz f. hó 12-én délelőtt 10 órakor.

Változások az egyházmegyében. Az alpványi urad. kegyuraságához tartozó marissi plébánia S. a b. ó. Károly piébanos lemondása folytán üresedésbe jött. A pályázat, melyre néve a határidő december 31-ig tart, már ki van hirdetve. Ugyancsak a pécsi egyházmegyében Andrin Gergely segédlelkész Szajkár. Cser Gyula szajki segédlelkész pedig Vaipóra helyezettett át.

Hymen. Erreth János gyógyszerész eljegyezte Breitenfeld Mari kisasszonyt Eszékéről. Németh Gyula es. és kir. főhadnagy szombaton esküdött örök hűséget Penzingben Springer Mór nyug. ezredes leányának: Rizának. — Ruzsicska Kálmán Zalamegye kir. tartományi főnöke vette Mihálovich Károly zalamegyesi kir. törv. bír. leányát: Margitot. — Löwy Gyula székesfehérvári kereskedő eljegyezte Strausz Zsigmond orzari bírtokos leányát: Paulát.

A megyei közgazgatási bizottság f. hó 5-én, hétfőn d. e. 10 órakor ülést tart.

VIDÉKI HATRALEKOSAINKAT, kik akár előfizetési, akár hirdetési díjjal tartozásban vannak, sürgősen kérjük lapunk irányában fennálló kötelezettségeik teljesítésére.

A városi köztörvényhatóság szabályrendelet a kormányhatóság jóváhagyásával visszakeresztet. A város hivatalnokai állásaira vonatkozólag csak egy elbírás van a tervezetből s ez az, hogy a városi körhízi orvosi állás, melyet a közgyűlés választás útján betöltendőnek rendel, a főpán kinevezése folytán fog betöltetni.

A jogasz-bál lady-patronasse-ül Tost Gyuláné kérésre fel. A felkérő küldötték, melynek tagjai Rassovszky Julián, Horváth Pista, Borsitzky Imre és Fatér János voltak, csütörtökön tisztelegtek Pécsváradon Tost Gyulánénál, ki e megtiszteltetést el is fogadta.

Az atléta-bál határideje február 4-ére állapított meg.

Műbarátok figyelmébe. Lapunk sártakor értesülünk, hogy Perczel Miklós olajfestő arcképe, melyet Holló Zsigmond a város megbízásából annak díszterme számára fest, elkészült. A szép kivitelű kép megtekinthető a festőnek József utca 2-ik szám alatti lakásán.

Városi tanácskérő ülés lesz kedden, december hó 6-ikán.

Halálkozás. Richnovszky Mihály gazdatiszt neve született Hermann Mária Anna meghalt nov. 21-ikén, 41-ik évében Gyalán (Somogy-megyében). A művelt lelkű nő temetése nagy részvét között 24-ikén ment végbe.

Egy panasznak a tunk mult számunkban kifejezést, mely szerint a mult hélen egy tanulo temetése alkalmával a szigeti külvárosi lelkézi kar egyik tagja nagyon megvárakoztatta a gyászoló közönséget. Mint értesülünk, a megrákokoztatás csakugyan tény volt, maga a tény azonban nem a szigeti, hanem a budai külvárosban történt. A késedelemért azonban a budai külvárosi derék lelkézi kar egyáltalában nem tehet, minthogy a temetéssel egyidejűleg litániát kellett tartani, melynek elvégzése előtt a temetésre nem lehet menni. A történet kellemetlenségéért egyedül a temetkezési vállalat okolható, mint a melynek már többször megmondottuk, hogy vasárnapot és ünnepeket megelőző napokon ne rendezze d. u. 3 órára, a litániával összeeső időre a temetéseket — de úgy látszik, e figyelmeztetések hiába valók voltak. Midőn a felvilágosításnak készségesen helyet adunk, sajátánkat fejezzük ki, hogy a szigeti külvárosi lelkézi hivatal minden alap nélkül bevonatot e dolgba. A panaszttevő teljesen hitelt érdemlő lévén előttünk — el sem gondoltuk, hogy nem tudja, melyik a szigeti és melyik a budai külváros.

Sétahangversenyt rendez a helyben állomásozó Frigyes fng nevű viselő 52. gy. e. zenekara december 11-én, vasárnap, a Hattyu-teremben. Kezdeté d. u. 5 órakor.

Érdekes hangverseny. Alig hangzottak el a mult vasárnapi gordonka és zongora hangverseny hangjai és már is újabb hangverseny tartásáról vesztünk tudomást. Még pedig a hangversenynek kiváló érdekét kölcsönöz az, hogy egy fiatal hölgy rendezte azt. Hölgyeket sablon-szerűen csakis a zongora mellett képzelnék és legkevésbé, hogy hegedűvel kezükben a vonó által kicsalt hangokkal bilincseljék le a hallgatóság figyelmét. Arma Senkra h szasz nagyhercegségi kamarai művészéről van szó, ki e hó közepe felé szándékozik városunk zenekedvelő közönségének bemutatni művészetét. A nevezett művészről még csak 21 éves, kanadai születésű s már is a hegedűművésznők között neki nyújtják a műértők az elsőség koronáját. Hanslik E. becsi tanár egyik kritikájában Thua hegedűművésznő elé állítja a nevezett művésznőt. Eddig a külföldet utazta be és mindenütt a legnagyobb felhajtást kellette játékaival. Főhívjuk tehát előre közönségünk figyelmét az érdekes hangversenyre. Jegyek kaphatók Valentin Károly fia zenemű kereskedésében. A nevezett művésznőt Groscurth Emma zongora-művésznő kíséri. Jövő számunkban e hangverseny igen érdekes masorát fogjuk közölni.

Jotekonyaság. Pecs szab. kir. város köztörvényhatósága valamint az előző években, úgy az idén is tetemes összeggel járult a szegény iskolás gyermekek

felruházásához, melyben a humánus selekményekben kifogyhatatlan „Pécsi Takarékpénztár”-nak is része van. Községi iskoláink négy intézetében felekezeti különbség nélkül kiosztatott összesen: 118 kabát, 129 nadrág, 273 pár csizma, 98 női kabátka, 64 szoknya, 163 pár cipő és 143 pár harisnya, mely a tanítónők ügybuzgalma folytán a növendékek közreműködésével készült, Mindezekre összesen 1633 frt 59 fr fordított mely a tavalyi számot meghaladja.

Nem kartörés volt. Pár hét előtt azon kellemetlen hír terjedt el városunkban, hogy Streicher József német bolyi plébános székéről történt leesés következtében karját törte. Mint értesülünk, a tényállás nem felelt meg e hírek. A nagymérvű zúdosás következtében eleinte ugyan az orvosok is tövéstől tartottak, de csakhamar kiünt, hogy szerencsére csak kifiamodással van dolguk. A plébános ur már fut jár, a napokban Pécssett is bent volt és remélhető, hogy kifiamodott jobb karja, melyet most még kissé nehezen mozgathat, rövid idő alatt teljesen visszanyeri eredeti épségét.

„Volapük” címmel egy 60 nagy negyedréti oldalra terjedő füzet jelent meg Pécssett és küldetett be szerkesztőségünkbe. A füzet az érdekes bevezetésen kívül rendszere nyelvtaut tartalmaz — számos gyakorlattal — a „volapük” világnyelvről, mely mindinkább nagyobb hódításokat tesz. Szerző magat G. I. betűvel jelzi, algha csalódunk azonban, hogy e betűk alatt dr. Gebauer Izor, főgymnáziumunk igazgatója rejtezik.

Uj nyomda. Engel Lajos jóhírű papirkereskedőnk megvette az özeveg Guttman Joachimne tulajdonát képező s fia Lenkei Lajos által az Oertzen-féle házban legújában felállított nyomdát. A nyomda pár héttel ezelőtt Budapestre került Pécsre, gőzgepér van berendezve és nyomai felszereléseken igen gazdag. A „Fankircher Zeitung” már ott nyomatik, pár hét múlva pedig lapunk is oda megy. Hiszünk, hogy Engel ur, ki a kereskedő világban s a nagy közönség előtt a legjobb oldalról ismeretes, mint nyomdatulajdonos is meg fogja nyerni azt a bizalmat, melyet mint papirkereskedő oly rég óta és oly méltán élvez.

Meghalni jött haza. Inke y Tódó r, kinek nősüléséről es hazajövelelőrl csak a napokban emlékezünk meg, mint a „Zalamegyei Közöny” írja, meghalt 25-iken éjjel Nagy-Kanizsan.

A pécsi dalárda tancallal egybekötött hangverseny alkalmával szép szamu és díszes közönség gyűlt egybe a „Hattyu” terembeben. Megváltjuk öszintén, feszült várakozással néztünk az oly nagy változásan keresztül ment dalárának e változás utáni első fellépése elé s örvendő constatajuk, hogy a dalárda e fellépése alkalmával a legnyesebben csáfolta meg azon róla terjesztett éretlen és roszkaratu forrásból eredi híreket, mintha a pécsi dalárda annyi dicőség, annyi kivívott siker után a sir szelén állana. Csak elismerőleg szóhatunk a darabok előadásáról, melyek szabotasság és a dalárától megszokott műgondal lettek előadva. Elismerés illeti Langer karmester urat, ki mint a dalárda új karmestere első nyilvános fellépése alkalmával megmutatta, hogy fáradságos és nagy szakképzettséget igénylő helyét derekasan megállja. A hangverseny végeztével a fiatalág táncra kerekedett, és a leg-